

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА

Факультет філології

Кафедра української літератури

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Міфологізм художнього мислення

Освітня програма Українська мова і література
Перший (бакалаврський) рівень

Спеціальність 014 Середня освіта
01401 Українська мова і література

Галузь знань 01 Освіта/ Педагогіка.

Затверджено на засіданні
кафедри української літератури
Протокол № 1
від “04” вересня 2023 р.

ЗМІСТ

- Загальна інформація
- Анотація до курсу
- Мета та цілі курсу
- Результати навчання (компетентності)
- Організація навчання курсу
- Система оцінювання курсу
- Політика курсу
- Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Міфологізм художнього мислення
Викладач (-і)	Професор Піхманець Роман Володимирович
Контактний телефон викладача	(0342) 59-60-74
E-mail викладача	kaf.lit@ukr.lit
Формат дисципліни	Очна
Обсяг дисципліни	Кредити ЄКТС – 2 (60 год.)
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/
Консультації	Специфіка міфологічного мислення
2. Анотація до курсу	
<p>У сучасній літературознавчій методології одну з провідних ролей відіграє парадигма, пов'язана з вивченням міфу. Це природно, адже міф слугував творчим лоном, з якого постали і різні види мистецтва, і форми наукової діяльності, мораль, релігія і т. ін. Тому важливо насамперед знати особливості міфологічної свідомості, сутність і функції міфу в архаїчному суспільстві, особливості історичного розвитку міфологічної парадигми, а відтак і трансформації її складників у фольклорні та літературні тексти</p>	
3. Мета та завдання курсу	
<p>Мета викладання дисципліни «Міфологізм художнього мислення» полягає у тому, аби ознайомити студентів-філологів із загальнотеоретичними питаннями міфології, висвітлити проблему специфіки міфологічної свідомості, її змістової й формальної сутності. Він покликаний дати розуміння закономірностей міфологічного мислення й особливостей архаїчного світобачення, загальних тенденцій у розвитку світової й української міфології, їх багатства і поетичної чарівності, а відтак і шляхів трансформації в художні форми.</p> <p>Завдання проведення практичних занять полягає в тому, щоби:</p> <ul style="list-style-type: none"> – зрозуміти природу й сутність міфологічного мислення; – збагнути логіку й велич архаїчних концепцій світу та їх основи; – зорієнтувати студентів у міфологічно-поетичному світі древніх народів, насамперед давнього населення України; – з'ясувати головні джерела вивчення давньоукраїнської міфології; – навчитися самостійно визначати залишки міфологічного світогляду в побуті й фольклорно-етнографічному субстраті. – знати шляхи і способи трансформації міфологічних структур у художні форми. 	
4. Результати навчання (компетентності)	
<p>У результаті вивчення дисципліни студенти повинні знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – в чому полягає відмінність релігійного світогляду від сучасного; – які закономірності розвитку міфології різних народів; – в чому полягає сутність міфу й ритуалу, їх функція в традиційному суспільстві; – як співіснують язичницька й християнська ідеологія в духовній культурі українців; – структурні залежності в міфові; – головні типи міфів; – специфіку міфологічних образів, предметів і сутностей. <p>вміти :</p> <ul style="list-style-type: none"> – розрізняти властивості художнього й міфологічного мислення; – характеризувати головні образи й мотиви світової міфології; – бачити міфологічну основу в сучасних обрядах і ритуалах українців; – вирізняти елементи архаїчного світогляду в фольклорних текстах; – визначати особливості міфу й ритуалу на різних етапах їх розвитку; <p>– практично застосовувати знання з міфології до вивчення художніх явищ.</p>	

5. Організація навчання курсу					
Обсяг курсу					
Вид заняття			Загальна кількість годин		
Лекції			12		
Практичні			18		
самостійна робота			30		
Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий		
.....	035 Філологія 03501 Філологія (Українська мова і література)	Вибірковий		
Тематика Курсу					
Тема, план	Форма Заняття	Література	Завдання, Год	Вага оцінки	Термін Виконання
Змістовий модуль 1. Специфіка міфологічної свідомості. Тема 1. Загальнотеоретичні питання міфології. Вступ. Загальні відомості про міфологію. Історія вивчення міфології. Ранні форми релігії. Категорія священного в архаїчному мисленні. Міф і ритуал. Сутність міфу. Структура і логіка міфу. Вивчення загальнотеоретичних питань міфології в школі.	Лекція 4 год, практичних занять 2 год., самостійна робота 5 год.	1-29	опрацювати відповідні наукові джерела, 2 год	Максимальна оцінка – 5 балів	упродовж семестру згідно з розкладом занять

<p>Тема 2. Міфологія історичному розвитку Природа міфологічного мислення. Проблема походження міфу. Предметна міфологія. Міф-слово. Оповідна міфологія. Питання історичного розвитку міфології в школі.</p>	<p>Лекція 2 год, практичних занять 4 год., самостійна робота 10 год.</p>	<p>1-29</p>	<p>опрацювати відповідні наукові джерела, 2 год</p>	<p>Максимальна оцінка – 5 балів</p>	<p>упродовж семестру згідно з розкладом занять</p>
<p>Змістовий модуль 2. Українська література крізь призму міфологічних форм, образів і мотивів. Тема 1. Українська міфологія в контексті розвинених міфологій стародавнього світу. Головні міфологічні системи. Особливості української міфології. Джерела вивчення української міфології. Українська міфологія в її історичному розвитку. Головні міфологічні концепції українського</p>					

<p>обрядового фольклору. Український Олімп. Духовна верства, жертви і жертвоприношення, святилища. Язичницький календар і його головні свята. Співіснування язичницької і християнської ідеологій після релігійної реформи Володимира. Вивчення специфіки й змістових аспектів міфології в школі.</p>					
<p>Тема 2. «Стосунки» міфу і літератури (наприкладі творчого досвіту представників Покутської трійці). Загальні закономірності трансформації міфологічних структур у фольклорні й літературні тексти. Повна заангажованість художньої думки в міфологічно-ритуальні структури (Марко Черемшина). Творче спілкування з</p>					

<p>міфом через архетип (Василь Стефаник). Міф як забобон (Лесь Мартович). Вивчення міфологічної природи художньої творчості представників «покутської трійці» в школі.</p>					
6. Система оцінювання курсу					
<p>Загальна система оцінювання курсу</p>	<p>Оцінювання здійснюється за національною на ECTS шкалою оцінювання на основі 100-бальної системи (Див. пункт «9.3. Види контролю» Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»).</p> <p>Загальні 100 балів охоплюють: 40 балів за практичні заняття, 30 балів за підсумкову контрольну роботу і 30 балів за реферат.</p>				
<p>Вимоги до письмової роботи</p>	<p>Концептуально конкретне й емпірично верифіковане висвітлення питань.</p>				
<p>Семінарські заняття</p>	<p>Оцінюються за п'ятибальною системою</p>				
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>Виконання всіх запланованих програмою курсу форм навчальної роботи, які підлягають контрольному оцінюванню.</p> <p style="text-align: right;">Мінімум</p> <p>льна кількість балів для зарахування курсу – 50.</p>				
7. Політика курсу					
<p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення 1 і Положення 2.</p>					
8. Рекомендована література					

1. Войтович В. Антологія української міфології: В 3-х т. Тернопіль, 2006–2007.
2. Войтович В. Українська міфологія. К., 2004.
3. Гнатюк В. Нарис української міфології. Львів, 2000.
4. Еліаде М. Мефістофель і андроген. К., 2001.
5. Золотослов: Поетичний космос Давньої Русі. – К., 1988.
6. Костомаров М. Слов'янська міфологія. К., 1994.
7. Леві-Строс К. Структурна антропологія. К., 1997.
8. Митрополит Іларіон. Дохристиянські вірування українського народу. К., 1992.
9. На ріках вавилонських: З найдавнішої літератури Шумеру, Вавилону, Палестини. К., 1991.
10. Нечуй-Левицький І. Світогляд українського народу: Ескіз української міфології. К., 2006.
11. Сосенко К. Культурно-історична постать староукраїнських свят Різдва і Щедрого вечора. К., 1994.
12. Українські міфи, демонологія, легенди. К., 1992.
13. Чмихов М. Від яйця-райця до Спасителя. К., 1996.
29. Шевчук В. Мислене дерево. К., 1989.

Викладач доктор філологічних наук, професор **Р. В. Піхманець**